

ILVO

Instituut voor Landbouw-
Visserij- en Voedingsonderzoek

inagro

ONDERZOEK & ADVIES IN LAND- & TUINBOUW

VLAIO

Intensieve groenteteelt op een agro- ecologische leest

18 september 2025

Ground2Live
LLAEBIO draait door

ILVO

AE Partnership – VLAIO LA

AGROECOLOGY partnership

Gebaseerd op presentatie Ulrike Ziegler (Coördinator Partnership Agroecology)

Co-funded by
the European Union

26/06/2024

ILVO

Doelstelling ^project

GROUND2LIVE

Enhancing Ground Cover on Vegetable Farms: Living Labs for Resource Conservation and Economic Sustainability in Agroecological Systems

Vlaams luik: Intensieve groenteteelt op een agro-ecologische leest

=> Groenteteelt in open lucht verduurzamen door

- Regeneratief bodembeheer: nadruk op gewasdiversificatie en verminderde bodemverstoring
- Van (chemische) bemesting naar groenbemesting door ruimer en slimmer inzetten van divers samengestelde groenbedekkers (voor, tijdens en na de teelt)
- Richting een quasi continue bedekking van het landbouwoppervlak en bewortelde bodem

Project structuur

Projectpartners

✓ Vlaanderen:

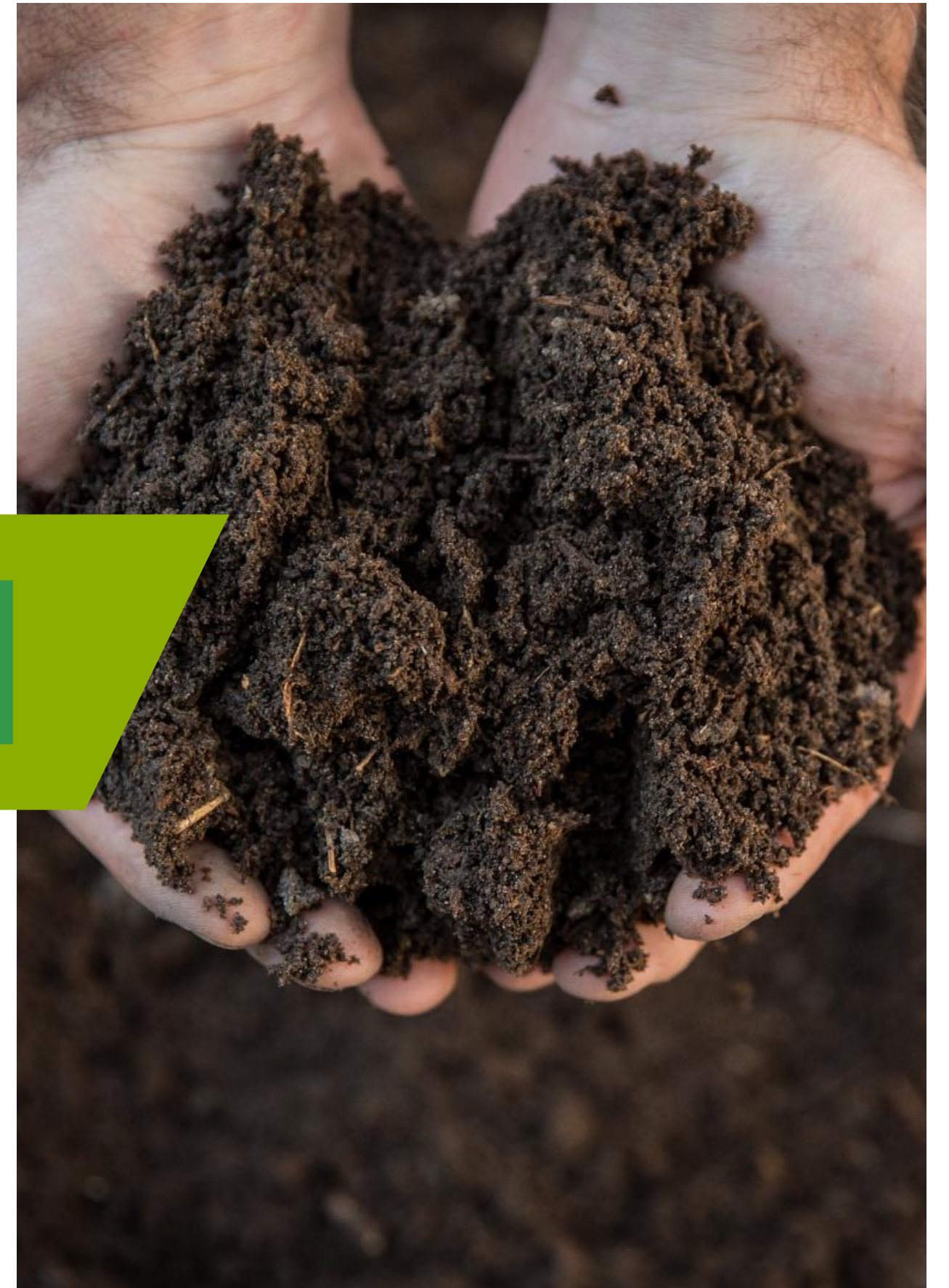
- ILVO
- Inagro

✓ Europees:

- University of Kassel (Uni Kassel), GERMANY (coordinator)
- Council for Agricultural Research and Economics (CREA), ITALY
- Aarhus University (AU), DENMARK
- Louis Bolk Institute (LBI), NETHERLANDS
- University of Maribor (UM) – Faculty of Agriculture and Life Sciences, SLOVENIA
- The Association of Organic Farming in Hesse (VÖL), GERMANY
- Estonian University of Life Sciences (EULS), ESTONIA
- Landesbetrieb Landwirtschaft Hessen, GERMANY

Gebruikersgroep

- ✓ Ardo Foods
 - ✓ Aveve divisie zaden
 - ✓ Bioforum
 - ✓ Eurofins
 - ✓ HBB vzw (Boerenbond)
 - ✓ House of Agroecology
 - ✓ ILVO
 - ✓ Inagro
 - ✓ Packo NV
 - ✓ PSKW - waarnemer
 - ✓ Storm Seeds
 - ✓ Treffler – Man@Machine
 - ✓ Viaverda - waarnemer
- ✓ 10 landbouwers van de pilootbedrijven

Tijdslijn

01/05/25-30/04/28

Fase 1

- ✓ LL roadmap design in WP1 (M1-8)
- ✓ Definiëren van onderzoeksnoden en –vragen
- ✓ Planning van experimenten
- ✓ Testen van de AE praktijken (WP2-5)

Fase 2 (transitiefase)

- ✓ evaluatie van de experimenten in WP1 na het eerste proefjaar (M20)
- ✓ verbeterde experimentele setting en co-creatieproces

Fase 3

- ✓ Interpretatie van de resultaten van het tweede proefjaar

Disseminatie, communicatie en benutting van de resultaten: doorlopend vanaf het moment dat de experimenten lopen (M8-M33)

Maximalisatie gebruik van (soortenrijke) groenbedekkermengsels

Zowel voor, tijdens als na de hoofdteelten

1. Braakperiodes vermijden
 - Bedekt houden bodem om bodemoppervlak te beschermen tegen weersinvloeden
 - Levende wortels voeden het bodemleven
2. Gewasdiversificatie verhogen
 - Leidt tot gevarieerd bodemleven
 - Betere doorworteling van gans bodemprofiel -> verliezen van nutriënten beperken

Mogelijke agro-ecologische aanpak

Intensivering van de gewasrotatie: nood aan verschuiving in de bodembeheerstrategie

Mogelijke aanpakken:

- ✓ **Mengteelt van groenbedekker en groentegewas**
 - Nood aan geschikte techniek voor (gelijktijdige) gecombineerde zaai of aanplanting
 - Aanpassingen nodig aan mechanisatie voor oogst?
- ✓ **Groenbedekker tussen de teelten in wintermaanden**
 - Inzaai in najaar van niet-vorstgevoelige groenbedekkers
 - Mechanische, oppervlakkige vernietiging kort voor installatie hoofdteelt
 - Aangepaste zaai/planttechniek die overweg kan met plantenresten groenbedekker
 - Eventueel basisbemesting inpassen voor zaai groenbedekker

Mogelijke agro-ecologische aanpak (2)

- ✓ **Voorjaarsteelt van groenbedekker bij late groenten**
 - Inzaai groenbedekkers in vroege voorjaar
 - Mechanische en oppervlakkige vernietiging voor installatie hoofdteelt (late groenten)
- ✓ **Groenbedekkers voor stikstoffixatie**
 - Gebruik van complexe mengsels met belangrijke vlinderbloemige component
 - Bijstellen van stikstofbemesting voor hoofdteelt

Strategische aanpak en goede begeleiding nodig, met collega-groentetelers, onderzoekers, machinebouwers en loonwerkers

- ✓ 10 Living Lab sites
 - 4 clusters van 2 à 3 landbouwers
- ✓ Proeven uitgevoerd op bedrijf
- ✓ Geografisch verspreid
- ✓ Zowel kleinschalige telers als akkerbouwmatige groentetelers
- ✓ Bio én gangbaar

Living Labs

- ✓ Streefdoel: 90 extra landbouwers
- ✓ Ook toeleveranciers en afnemers
- ✓ Bio én gangbaar
- ✓ Meedenken, advies geven en leren van de resultaten
- ✓ Praktijken in latere fase ook zelf toepassen

Living Labs

Oproep:

✓ Wat houdt deelname als pilootbedrijf in?

- Proeven worden uitgevoerd op je bedrijf, steeds in overleg.
- Je krijgt begeleiding vanuit het project en het nodige zaaigoed van de groenbedekkers wordt voorzien.
- Je maakt deel uit van een Living Lab van groentetelers waar kennisuitwisseling centraal staat.
- Je engageert je voor de ganse projectperiode; je mag hiervoor rekenen op 4-5 bijeenkomsten per jaar.
- Er wordt één **demomoment** georganiseerd op je bedrijf (de praktische organisatie gebeurt door ons).
- Je ontvangt een **kleine vergoeding** voor je deelname.

✓ Wat houdt deelname als betrokken groenteteler in?

- Je volgt de proeven bij de pilootbedrijven van dichtbij.
- Je denkt actief mee over de opzet en uitvoering van de proeven.
- Je doet praktijkervaring op en leert hoe je deze technieken ook op je eigen bedrijf kunt toepassen.
- Je maakt deel uit van een Living Lab van groentetelers waar kennisuitwisseling centraal staat.
- Je engageert je bij voorkeur voor de ganse projectperiode; je mag hiervoor rekenen op 3-4 bijeenkomsten per jaar.

Recrutering:
2025

Co-creatie en multi-actor benadering

- ✓ Context analyse
- ✓ Verkennen van veelbelovende praktijken
- ✓ Design van veldexperimenten naar bedrijfscontext en keuze van relevante monitoring
- ✓ Uitvoeren van de on farm veldexperimenten en experimenten op proefbedrijven, vergelijking met de BAU
- ✓ Proces- en databeoordeling
- ✓ Redesign

Bedankt!

Contact:

Living Lab Plant & Bodem

Caritasstraat 39

9090 Merelbeke-Melle

T + 32 (0)9 272 29 01

livinglabplantbodem@ilvo.vlaanderen.be

www.livinglabplantbodem.be